

23_03_022

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **12** 1969

Miraklet

Vår moderne verden har liten tid eller plass for en fruktsom-
melig Maria. Vi har sjelden rom for tanker som føder mirakler.

Vi bygger vårt fremtidssyn ut fra dagens avisoverskrifter. Vi
manipulerer vår skjebne etter terrorbalansen — vi skjeler til
supermaktene og tilpasser oss. Vi skjeler til naboen og tilpasser
oss.

Vi tør ikke satse eller tro på forandring og klamrer oss til
begreper som «AVSPENNING». En hvilepause mellom to spark.

Status quo på den ene siden og vold på den andre siden
blir tatt som utgangspunkt for to forskjellige fremtidsanalyser.
De har likevel det mest avgjørende trekk felles. De mangler
miraklet, den store omveltning i menneskets motiv og men-
talitet.

Det kristne mirakel er tatt ut av samfunnsvitenskapens maskin-
eri og vi kaller det realisme. Vi tror ikke på en åndelig dyna-
mikk som radikalt kan forandre menneskers og nasjoners hold-
ning. Fortidens erfaringer markspiser troen på fremtiden.

Men så flerrer lysglimt mørket, og i lysskjæret ser vi konturene
av en ny verden.

Mennesker som har latt revolusjonære og nyskapende krefter
slippe til i sitt liv — krefter og sannheter som står over og
utenfor noen bestemt gruppe eller partis eiendomsrett. Å —
krefter som kan disponeres av alle.

Jesu Kristi kraft kan omskape verden — når vi som individ-
er og folk prioriterer vårt kall. Da kan miraklet skje. Miraklet er
den mest realistiske faktor i fremtidsplanleggingen for fred mel-
lom folkene. Julens gave.

Maria vakar,
vaggar världen
i sin milda
modersfamn.

Barnet sover,
jordens öde
har han i
sin lilla hand.

Allt fullbordas
som står skrivet,
mänskligheten
andas frid.

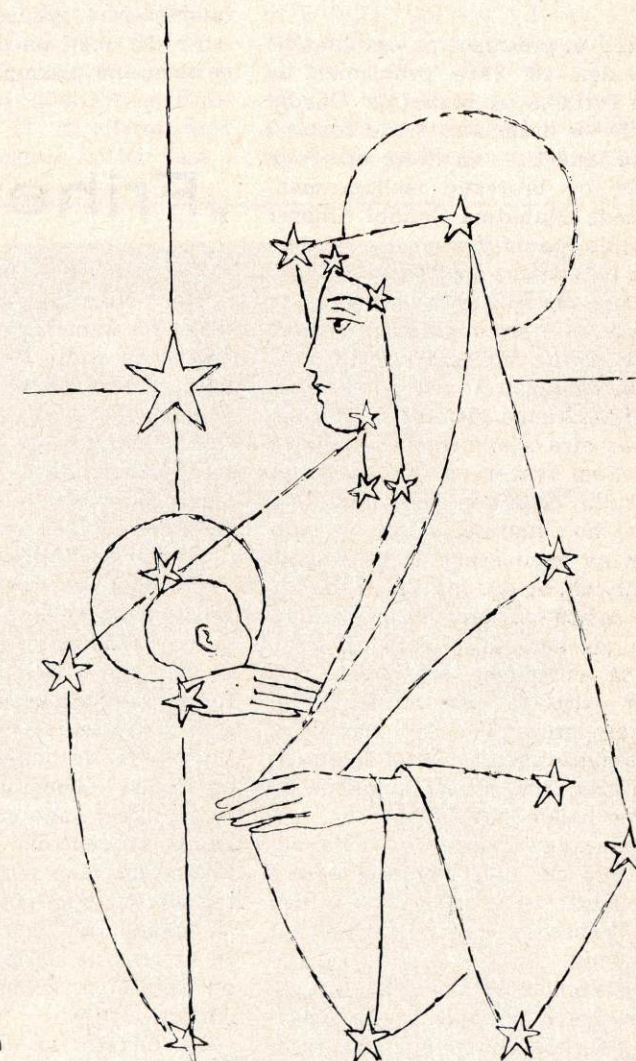
Seklerna i natt
försvinna
Denna stund
är utan tid.

Nu förvandlas
jord till himmel,
Människan blir
åter god.

Ljuva stund
då stjärnan brinner.
Rosen blommar
på vår jord.

Ingrid Ydén-Sandgren

Julnatt-

Tysk parlamentariker ber Polen tilgi

I november møttes Den interparlamentariske union til en konferanse i New Delhi. Blant de mange taler som ble holdt i løpet av konferansen var det særlig en som vakte oppsikt. Den ble holdt av det tyske forbundsmedlem Peter Petersen som også ledet den tyske parlamentariske delegasjon til konferansen.

Vi gjengir her et par utdrag av talen:

«Indias president ga oss kanskje nøkkelen til våre problemer da han fortalte at Mahatma Gandhi hadde en drøm som tente folket i dette landet — en drøm om fred, frihet og brorskap mellom menneskene. Mahatma Gandhi tilhører oss alle, han tilhører hele verden. Hva betyr hans liv for oss idag — i denne vår splittede verden?

Jeg vil gjerne si noen ord til mine polske kolleger. Deres talsmann sa i går at det polske folk aldri vil kunne glemme de lidelser og de ofre som krigen førte med seg. Som tysker vet jeg at Hitler og Stalin delte opp deres land. Den tyske hær marsjerte inn og millioner av mennesker i deres land måtte lide og dø. Jeg vet at vi ikke kan vente at dere skal glemme. Men jeg ber om at dere må tilgi. Og så under den forferdelige vinteren 1944-45 ble millioner av tyskere drevet bort fra sine hjem og hundretusener mistet livet. De fleste av dem, særlig kvinnene og barna hadde begått bare en forbrytelse, den å være født som tyskere. Det var mye bitterhet også i mitt land. Og bitterhet uten at den blir helbredet, kan avle nytt hat og strid».

Petersen kom deretter inn på hvorledes han håpet at de polsk-tyske forhold kunne normaliseres i fremtiden.

«La meg få vise et eksempel. Mine besteforeldre var danske. Så lenge jeg kan huske kranglet min far med sine danske kusiner om grensen mellom Danmark og Tysk-

land. Det danske folket gikk også gjennom store lidelser under den siste krigen. Men mine danske kolleger vil nok støtte meg når jeg sier at idag kan danske barn gå på skole i Tyskland og vice versa. Jeg kan gå i en tysk kirke i Danmark, vi har handelsutbytte, vi besøker hverandre, vi gifter oss med hverandre, og vi kan bosette oss i det ene eller det andre landet. Alt dette gjør at ingen lenger er interessert i grensespørsmålet.

Er det ikke på denne måten vi er ment å leve sammen som nasjon-

er? Et lands beste sikkerhet er nabolandenes tillit. Å vinne tilliten hos våre naboer i øst slik vi har vunnet den i vest, ser jeg som den viktigste oppgave min regjering, mitt parlament og mitt folk kan ta på seg.

La oss vie våre liv til å skape en verden som er fri fra hat, frykt og begjær; en verden som er fri fra mistenksomhet og murer mellom mennesker og folk. India har meg et å gi til verden. Det ville berike oss alle om vi kunne tolke Ganhis liv for vår problemfylte tidsalder».

„Frihet“ i Nord-Nigeria

Den to tusen år gamle byen Kano i Nord-Nigeria var i århundrer målet for kamelkaravaner fra Timbactoo og andre fjerne strøk i Sahara. I våre dager er disse karavanene blitt et ekko fra fortiden. Brede asfaltveier gjør det mulig for 30-tonns lastebiler å tilbakelegge disse strekningene på noen få dager i stedet for måneder.

I Kano har Emiren (det religiøse overhodet) sitt sete. Byen er hovedstaden i delstaten Kano, en av de tolv provinsene som Nigeria nå er delt opp i. Den er også sentret for jordnøtt-produksjonen, som utgjør 20 prosent av landets eksport. Storparten av befolkningen tilhører Hausa- eller Julani-stammene. Kano ligger mer enn 900 km fra kampområdene der den katastrofale borgerkrigen pågår. En utlending merker ikke noe til konflikten. Vi snakket med ledere som så fram til at Nigeria igjen kunne forenes og spille en konstruktiv rolle i Afrika.

De fortalte at de håpet iboene ville vende tilbake og slå seg ned i nordregionen igjen. Bare i Kano står det 1 131 hus hvis eiere er iboer som har forlatt byen. Myndighetene har tatt ansvaret for disse eiendommene og har samlet inn 1

mill. kr. i husleie. Pengene vil bli utbetalt til eierne når de vender tilbake.

Vår vert, en høyere politiembetsmann, hadde tidligere skrevet et brev om hva filmen «FRIHET» hadde betydd. Mens vi var der, arrangerte han en fremvisning av filmen i politiets barakker og i det militære sykehuset.

Vi besøkte også delstaten Benue Plateau. Her ble det arrangert et møte med militærguvernøren. Han fortalte oss at han ønsket å fremme tillit og forståelse mellom alle stammene og understreket behovet for mennesker med moralsk mot som kunne være med å løse problemene i delstaten. Han ville få i stand en forestilling av «FRIHET» for sine embedsmenn.

Guvernøren fikk høre hvordan distriktsagronomen benyttet MRA-filmer som de viste omkring i staten. En av disse fortalte oss hvordan han hadde brukt «FRIHET» og andre filmer, og hvordan han merket virkningen. «En ny atmosfære sprer seg i distriktet», sa han. «Det blir utført bedre arbeid fordi folk lærer å yde og å instille seg på hva de kan gjøre for landet».

H. Wood.

Løsning i Syd-Tyrol

«En ny fase er inntrådt i Syd-Tyrol-striden, som i over 20 år har forgiftet atmosfæren mellom Østerrike og Italia», skrev Aftenposten den 28. november d.å. Med knapt flertall hadde et ekstraordinært landsmøte i det syd-tyrolske folkeparti (SUP) godkjent en løsning som både den østerrikske og italienske regjering har skrevet under på. Avtalen gir Syd-Tyrol utvidet selvstyre.

De to mest fremtredende for-

kjempere for denne løsningen har vært partiformannen Silvius Magnago og dr. Karl Mitterdorfer, som representerer Syd-Tyrol i det italienske parlament. Aftenposten skriver at uten Magnagos intervensjon, ville avtalen ikke ha gått igjennom. *Neue Zürcher Zeitung* siterte fra Mitterdorfers tale på landsmøtet: «De som bare møter italienerne med mistillit, og samtidig håper å få fravristet dem videre innrømmelser, sitter fast i

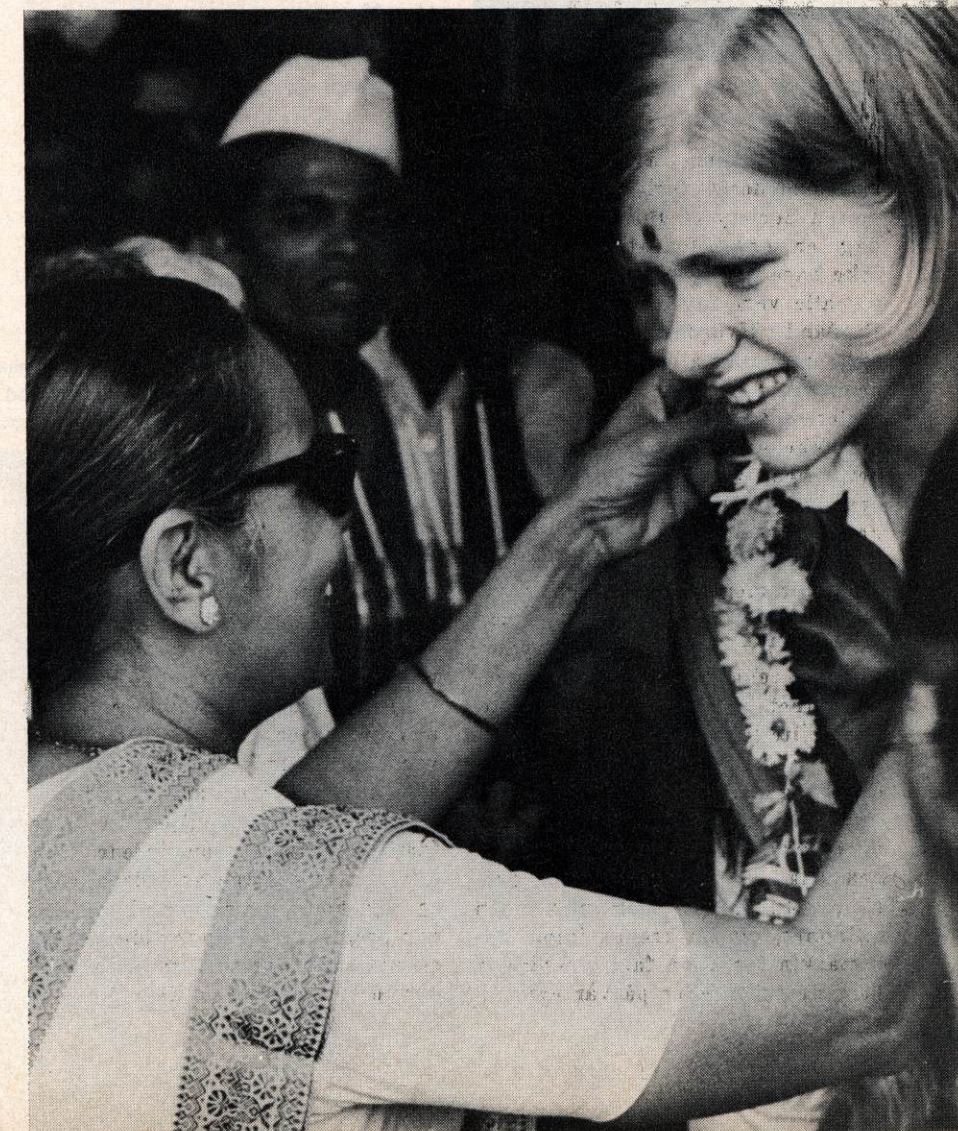
en uløselig selvmotsigelse. Dessuten vil europeisk integrasjon etterhvert gjøre det lettere å overvinne nasjonalismen og dens krav.»

Både Magnago og dr. Mitterdorfer har i de siste to år tatt del i Moralsk Opprustningskonferanser i Caux. Det var i Caux at dr. Mitterdorfer sa: «Vi kom hit for å få hjelp, og vi fikk den. En løsning av vårt lille problem kan muligens bli et mønster for løsningen av større problemer ute i verden.»

Formannen i det syd-tyrolske folkeparti, dr. Silvius Magnago (i midten), sammen med en delegasjon fra Syd-Tyrol i Caux. T. h. dr. Karl Mitterdorfer.

Hvilken rolle kan Europa spille i Asia idag? De som representerer showet «Det er tillatt å lene seg ut», som nå opføres i Bombay, stiller dette spørsmålet. Avisen «Indian Express» skrev etter premieren at et av høydepunktene i forestillingen var «en imponerende og fint opptrukket presentasjon av menn og kvinner i Europas historie som valgte troens og tjenestens vei, selv under de vanskeligste omstendigheter». «Times of India» kalte forestillingen et «livsfriskt uttrykk for tro, kjærlighet, glede og håp, så vel som herlig underholdning». Bildet viser dansken Lone Finken som blir mottatt på tradisjonelt indisk vis på flyplassen i Bombay.

Han forandret bedriften

John Mackenzie
i India.

Fra et engelsk skipsverft forteller en arbeider hva den alminnelige mann kan gjøre for å løse en industris problemer.

Av John Mackenzie, sekretær i kjelearbeiderforbundets 4. avdeling i Glasgow. Platearbeider i skipsverftet Scott Lithgow.

Jeg er medlem av De forente kjelearbeideres forbund (Amalgamated Society of Boilermakers). I dag er ordet «forente» nøkkelen, ikke bare for kjelearbeiderne, men for alle våre fagforeninger og for England. Hvordan vi kan slutte oss sammen er alles problem i denne tiden.

Personlig har jeg funnet at enhet ikke oppstår ved en tilfeldighet, men ved forvandling. Selv om jeg var sikker på at andre mennesker trengte å bli annerledes, og da særlig arbeidsgiverne, ble det klart for meg at jeg trengte å begynne med meg selv. Jeg var av «det gir jeg blaffen i»-typen. Det som tellet for meg var å få lønnen utbetalt når uken var omme. Det spilte ikke noen vesentlig rolle for meg om jeg hadde ydet en ukes ordentlig arbeid eller ikke.

Verftet eller industrien var ikke mitt ansvar. De var arbeidsgivernes sak, eller regjeringens problem. Multipliser meg med noen millioner, og det trengs ingen datamaskin for å slå fast virkningen på industrien, eller på vår evne til

å konkurrere på verdensmarkedet. Som meg er det tusener, kanskje millioner, som finner det vanskelig å ryste av seg apatien og ansvarsløsheten som år av utrygghet, frustrasjon og gamle klasseholdninger har skapt.

En dag dro jeg, som flere hundre andre arbeidere fra Clyde-området og deres koner, ned til London for å se Peter Howards skuespill «Gjennom hagemuren» og ta del i en weekend-konferanse for Moralsk Opprustning. Skuespillet var om to nabofamilier. Innen begge familiene så vel som mellom dem var det murer av hat, frykt og mistillit. Jeg måtte tenke på murene i England og i verden — i hjem, familier, industrier eller mellom raser. Det var murer i vår egen bedrift, mistillit til nye arbeidsmetoder og større arbeidsfleksibilitet, en sta vilje til å holde fast på demarkasjonslinjene mellom de forskjellige arbeidsoppgaver, og holdninger som fremdeles var preget av tidligere tiders klassekamp. Det var alt forståelig, men kunne i lengden bare lede til ned-

erlag i konkurransen med land som Japan, Sverige og Vest-Tyskland.

Kort etter begynte vårt fagforbund å forhandle om en ny fleksibilitetsavtale. Min holdning hadde vært å bekjempe ideer som utgikk fra arbeidsgiverne. Men den weekenden i London hadde satt noe i bevegelse.

Jeg begynte å se hvordan vi arbeidere gjennom samarbeid på verftet kunne gjøre noe avgjørende for landet. Det betød å gjøre et ordentlig dagsarbeid for en ordentlig dagslønn, uten å sluntre unna eller henge omkring.

Fleksibilitet bærer frukt.

Gjennom tålmodig arbeid fra klubbstyrets og arbeidsgivernes sider, i samråd med arbeiderne og fagforeningene, ble større fleksibilitet gjennomført. Resultatene viste seg snart.

En trinnvis utvikling har funnet sted gjennom 4 år. Det tredje skritt fremover er en produktivitetsavtale og bonusplan som nylig ble undertegnet. Den gjelder for alle stålarbeidere i Scott Lithgow-

verftene i Greenoch og Port Glasgow. Den har ført til bestillinger for 1,7 milliarder kroner, eller en femtedel av all tonnasje som nå er bestilt fra engelske skipsverft.

Fra den 1. desember 1969 gir den nye avtalen platearbeiderne 63 øre mer i timen, og sveiserne 49 øre. 21 øre mer i timen vil bli gitt som en garantert bonus etter 3 måneders arbeid, med tilbakevirkende kraft fra 1. oktober 1969.

Denne utviklingen tok til i 1965. Den var et resultat av en avtalepakke som ga lønnsforhøyelse til gjengjeld for en ikke-streikgaranti gyldig for 18 måneder.

Dette gjorde såpass inntrykk på Lord Geddes, sjefen for P & O rederiet, at han bestilte to 61 000 tonn tankbåter fra et Lithgow-verft som var i en meget vanskelig situasjon og holdt på å sette mange av sine arbeidere på gaten. Klubbstyret skrev til Lord Geddes og takket ham for den tillit han hadde vist Clyde-området. Lord Geddes sa at han aldri hadde mottatt et lignende skriv fra noe

klubbstyre og reiste opp til Port Glasgow for tilbringe en aften med dem.

I oktober 1966, da den første fleksibilitetsavtalen ble undertegnet, gikk sveiserne og brennerne med på å la platearbeiderne bruke deres sveise- og brenne-utstyr på jobber som var under tre tommer. Det betød at platearbeideren kunne komme videre med arbeidet, i stedet for å bli sittende og vente, ofte i lang tid, på at en sveiser eller brenner skulle komme. I 1968 gikk vi et skritt videre, slik at platearbeiderne kunne gjøre mer sveising og brenning, mens sveisere og brennere på sin side kunne gjøre noe platelegging.

Modernisering er vesentlig, men for å beholde og styrke ånden og samarbeidet som skal til for å sikre fremtiden, må vi modernisere mennesket. Etter min mening vil denne moderniseringen inspirere til ansvar og overvinne apati når arbeidere og arbeidsgivere bygger tillit og arbeider sammen.

Inderen Rajmohan Gandhi, Mahatma Gandhis sønnesønn, besøkte vårt verft. Det samarbeid han møtte der gjorde slikt inntrykk på ham at jeg noe senere mottok et brev hvor han inviterte meg til India for å hjelpe med å spre den samme ånd i deres industrier.

Jeg var meget beveget over at han hadde en slik tro på en alminnelig engelsk arbeider som jeg selv. Jeg var også forbauset over hvor mange venner på verftet og utenfor, til og med pensjonister som ikke har stort, ville bidra til å betale min reise da de hørte at Gandhi hadde invitert en alminnelig engelsk arbeider.

Hvis vi aksepterer utfordringen til å ta et nasjonalt og globalt ansvar, og å leve for mer enn egeninteresse, så ville det gi de lokale avdelingene av våre fagforbund ny vitalitet, overvinne likegyldigheten og bli et så slående eksempel på industrielt demokrati at politikerne fra Westminster ville komme til oss i bedriftene for å lære en ting eller to.

Splittelsen i kongresspartiet som i de siste uker har skaket demokratiet i India, har understreket betydningen av Rajmohan Gandhis budskap til landet. Her taler han på et masse møte i Bombay til støtte for nasjonal enhet.

Tysk industri var også representert på konferansen. T. v. Roland Seyfarth, formann for de tyske tapethandleres forening, t. h. gruveingeniør Leopold von Buch. I midten A. Webster, Kanada, som leder et bygningsfirma i Montreal.

Sjømann og skipsreder

Til den nylig avholdte industrikonferanse i London kom 250 representanter fra europeisk industri og arbeidsliv sammen. Hensikten med konferansen var å drøfte industriens ansvar og rolle overfor

den tredje verden og finne en målsetting og strategi for europeisk industri i 1970-årene. Som et resultat av de felles drøftinger ble det tatt initiativ til å løse det skrikende behov for nye arbeids-

John Craig, en finansdirektør i den nasjonaliserte britiske stålindustri (British Steel Corporation) t. v., i samtale med den italienske politiker Guido Bernardi (t. h.) som sitter i parlamentet i Roma.

Skipsreder John Houlder, Houlder Brothers & Co. Ltd.: «Det er vanskelig å få utført et fullgodt arbeid (innen industrien) fordi vi som sitter på toppen vet så lite om hva som foregår under oss».

plasser i Irland. Et hollandsk og et svensk firma setter nå igang undersøkelser om bygging av fabrikker i Irland.

Blant de emner som opptok konferansen var ikke minst den industrielle situasjon i England. «Med den beste vilje i verden,» sa skipsreder J. Houlder, «er det ikke lett å greie seg i industrien i dag. Det er vanskelig å få et fullgodt arbeid fordi vi som sitter på toppen vet så lite om hva som foregår under oss. Jeg er kommet til at fagforeningsrepresentanten spiller en helt uvurderlig rolle innen vår industri. For de kan fortelle oss hva det er som foregår. Noe av det mest betydningsfulle en selv kan gjøre er å bli personlig venn med menn som virkelig vet hva det er som foregår.» Og i dette henseende, mente Houlder, visste han ikke om noen annen bevegelse som så bevisst som MRA søkte å bringe industriens parter sammen hvor de kunne lære av hverandre og bli venner. «Vi må fortsette dette arbeid og vi må støtte det etter vår beste evne,» sluttet han.

Jim Worthington som sitter i hovedstyret for Det britiske sjømannsforbundet, fortalte at han som fagforeningsmann gjennom Moralsk Opprustning var blitt mer effektiv og besluttsom når det gjaldt å komme problemene til livs. «Dersom arbeidere og arbeidsgivere har et felles mål, hva vil det ikke bety for fremtiden og for hele verdens velferd?»

Direktør Neville Cooper fra Odhams Ltd. mente at fagforeninger og arbeidsgivere som står sammen om et felles mål vil kunne få verdifulle impulser å gi til de regjerende myndigheter. Så altfor ofte henvender hver part seg til regjeringen med sine særinteresser og spesielle krav. Han oppfordret derfor sine kolleger og motparter innen industrien til å utarbeide felles mål og oppgaver som de så kunne legge fram for regjeringen.

Under konferansen ble det også lagt planer for to videre internasjonale og regionale industridrøftinger i de neste ni måneder.

Paul Campbell

Kan vi ominnredes?

Grunnlaget for enhet i dagens verden er at vi alle trenger å bli annerledes.

En venn av meg sa nylig at han alltid hadde oppfattet seg selv som et menneske med mange gode sider, bortsett fra enkelte svakheter. Han trengte bare litt hjelp for å få de gode sider til å beherske de svake. En dag gjorde han noe som han skammet seg dypt over. Hans stolthet var pulverisert, og selvmedlidenheten sto skrevet på hans økt. Men, mente han, etter å ha levet rettlinjet i noen måneder, ville han kunne se seg selv i speilet uten å rødme, og igjen være sine venners respekt verdig.

Jeg fortalte ham at jeg pleide å tro at jeg hadde en karakter av granitt — riktignok med flekker som livet og været og tiden hadde etterlatt seg — men stort sett var jeg all right hvis jeg tok meg en omgang med kosten av og til. Sannheten er at jeg ikke er noen klippe. Jeg er en gjødselhaug. Å dusje meg med en deodorant av høye idealer og gode forsetter forandrer ikke min natur. Jeg trenger å bli spredt utover marken, pløyet ned og bli forvandlet gjennom den kjemiske prosess som ærlighet, forpliktelse og tro innleder. Da kan jeg fremme en avling av nytt liv for en verden som trenger det.

Jeg la til: «Din virkelige natur kommer fram i stanken fra det du skammer deg over. Du trenger en gjennomgripende forvandling, å tilgi deg selv som Gud har tilgitt deg og gå fremover». Noen dager senere skrev han: «Sannheten frigjør. Takk for at du sa meg sannheten. Jeg har vært for selvisk til å innse selv det mest opplagte. Nå begynner jeg å oppleve Den allmektiges forbausende kraft».

Syndserkjennelse frigjør

Syndserkjennelse er ikke bare en følelse av hvor slett eller svak jeg er. Det er smerten ved å forstå hvordan jeg har skadet min familie, mine venner eller mitt land, hvordan jeg har forkastet eller neglisjert Guds normer, omsorg, plan og vilje for mitt liv.

Syndserkjennelse som gjør meg dystre, håpløs og resignert er ikke syndserkjennelse. Det er såret stolthet.

Virkelig syndserkjennelse resulterer i at jeg blir ærlig, forvandles og kjemper med ny kraft og lidenskap.

Jeg hørte en gang min mor gråte ute på kjøkkenet, og plutselig forsto jeg hvor vondt min likegyldighet og stålharde egoisme hadde gjort mine foreldre. Jeg ønsket å bli annerledes. Jeg ba dem om tilgivelse, ba Gud om tilgivelse, og begynte å leve på en ny måte.

Våre liv kan bli ominnredet. Du begynner å tre hele ditt liv på en snor, nemlig menneskers og nasjoners forvandling. Da faller alt annet på plass. Du oppdager hvor meget overflødig bagasje du trekker på, og kaster den over bord. Du begynner å strømlinjeforme ditt liv.

Kristus er den mest revolusjonære skikkelsen i historien. Han er den beste og mest pålitelige venn jeg har. Han er den jeg mest ønsker å ligne. Jeg vet hva det kostet ham at han nektet å akseptere det trygge, det uekte, det bløtaktige og det selviske. Mer enn noe annet hjelper bevisstheten om hans liv meg til å leve rett, og til å holde stand når jeg blir angrepet. Han hadde omsorg nok til å tåle hatet, sparkene, forkastelsen, uten å bli bitter, og samtidig tilby helbredelse.

Leger eller bødler

- Det menneske er sykt som hater et annet menneske og med vilje skader det.

— Den klassen er syk som hater en annen klasse.

— Den rasen er syk som hater, utnytter eller nedverdiger en annen rase.

De syke blir ikke helbredet ved at man skjeller dem ut, ringeakter dem, sulter dem ut eller fører krig mot dem. Det er helbredelse vi trenger, ikke henrettelser. Vår oppgave er å gi syke mennesker, raser, klasser og nasjoner den medisinske eller operasjon de trenger for å bli friske og hele igjen.

Hvis du selv blir forvandlet, er det naturlig at du vil hjelpe andre til å bli annerledes. Så vil du ta fatt på å fornye vår sivilisasjon, gjøre slutt på utnyttelse og diskriminering rundt om i verden, og i din egen familie. Dernest vil du at alle skal få del i dette lidenskapefulle forsett og livsprogram.

Hvor meget din målsetting betyr for deg viser ditt lidenskapelige engasjement for enkelte mennesker.

«Å, gi meg en lidenskap for mennesker, en medfølelse som lenges, en kjærlighet som elsker en ild som brenner».

Det er nøyaktig det motsatte av professoren som fant enkeltmennesker så vanskelig at han besluttet å vie seg helt til menneskeheten.

Det finnes ingen formel for å forvandle mennesker unntatt en begynner med deg selv og arbeid så for at hele menneskeheten vender seg til Gud.

AKSJON I SILKEBORG

En skare dansker fra 18 byer var samlet i Silkeborg for en tid siden til en konferanse arrangert av Moralsk Opprustning. Danske landbrukere, industrimenn, prester skolefolk og gymnasiaster tok del. Konferansen i Silkeborg fortalte om en serie mirakler og nytt liv i mennesker — og ga perspektiver for Nordens innsats langt ut over dets egne grenser.

Blant de utenlandske gjester var kricketspilleren Conrad Hunte (se utdrag av referat i Silkeborg Avis nedenfor). Sammen med andre besøkte Hunte en rekke politikere, kirke-, presse- og skolefolk for å informere og inkludere dem i det arbeide som pågår verden over.

Silkeborg Avis, 12. november 1969:

Verden trenger en revolusjon, men hvilken?

Et halvt hundre lærerskoleelever var kommet sammen mandag aften for å høre en av den vestlige verdens mest betydelige forkjempere for raseintegrasjon. Forsamlingen i Th. Langs Aula hørte ikke bare om ideer som tidligere ble uttrykt av Martin Luther King, men ble konfrontert med en ideologi som går langt videre. Mannen het Conrad Hunte, tidligere toppspiller i Jamaicas berømte verdensmesterskapslag i cricket og nå med i Moralsk Opprustnings internasjonale team, som ser en hovedoppgave i å gjenforene en delt verden og være brobygger mellom raser, politiske grupperinger, sosiale forskjeller og religiøse motsetninger.

«Vi i England har 1,5 millioner farvede, og dette skaper selvsagt enorme problemer som må og skal løses før det er for sent,» sa Hunte.

«Men vi har et revolusjonært program som vi er sikre på vil kunne løse disse problemene. Vårt mål

er én menneskehet som omfatter alle, bygget på menneskelig solidaritet og kristne, moralske prinsipper.

Vi mennesker må lære å forstå at de dypeste årsakene til ufred og vold ikke ligger i forskjell i rase, klasse og andre forhold, men i det at vi ledes av elementære drifter som hat, frykt, begjær. Hvis derfor disse drifter skjekkes av absolutte normer som ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet, vil de åndelige ressurser som er frukten av dette kunne skape det bedre samfunn som vi alle egentlig ønsker. Men all sann og varig revolusjon begynner i menneskets eget hjerte med en livsforvandling som stiller krav til en selv mer enn til andre,

Prester og legmenn konfererer

Under temaet «Kristent motangrep» fant det nylig sted en tredagers konferanse i Westminster teater i London. Deltakere var 150 prester og legmenn, katolikker og protestanter fra Europa og Nord- og Sør-Amerika. Fra Norden kom bl. a. stiftsprost Paul Brodersen, København og kapellan Claes Robach, Stockholm.

En delegasjon fra Nord-Irland kom til konferansen med en appell om hjelp. På et spesielt møte redegjorde de for situasjonen i sitt land, og pekte på at kristne med erfaringer som kan helbrede hat og skape rettferdighet kan gjøre en uvurderlig innsats. Noen av deltakerne i konferansen bestemte seg til å gjøre seg fri for å tilbringe tid i Nord-Irland i vinterens løp.

Fra Tyskland kom flere prester og en gruppe teologi-studenter fra Göttingen og Marburg. Den tyske teolog og forfatter dr. Klaus

det være seg enkeltmennesker eller nasjoner».

Det var mange spørsmål fra salen. Ett av dem lød:

— Hva mener De om demonstrasjoner. Gir ikke de resultater?

Conrad Hunte svarte at han fant utålmodigheten hos dem som ønsker en hurtig forandring meget forståelig. Men spørsmålet er hvem man ønsker å sette i stedet for de ledere man fjerner. «Enten man vil holde på det bestående eller rydde det av veien må man ta mennesket selv med i betraktningen, for det er derfra enhver forandring til et bedre samfunn må komme. Det er de absolutte krav til en selv som hindrer enhver form for bestikkelse».

Bochmühl talte over temaet «Praktisk og teoretisk ateisme innenfor og utenfor kirken». I forbindelse med den bølge av vold og protest som går fram over store deler av verden, sa dr. Bochmühl: «Dagens unge revolusjonære sier: Vi vil kjempe for et rettferdig og rettlinjert samfunn. Men samtidig vegrer mange av dem seg for å være rettferdige og rettlinjert i sine egne liv. Denne konflikt mellom personlig selviskhet og angitt global uselviskhet må resultere i en bølge av skuffelse, kynisme eller vold, med mindre vi finner en løsning.

Det minner meg om noe Lenin sa før revolusjonen i 1917: Arbeiderne tar nå fatt på å forandre verden uten først å forandre seg selv. Om vi skulle vente til vi har forandret oss selv, måtte vi vente til dommedag med å forandre samfunnet.

Det lille intervju

Rektor Sten Bugge kunne fortelle meget både fra Ådalen og Skotselv. I Ådalen ble han født i 1884 og i Skotselv vokste han opp. Med all respekt for Ådalen, så er vi imidlertid mer interessert i Kina akkurat nå. Et land hvor Sten Bugge tilbrakte 24 år. Han er en av de få menn som kan fortelle om sine vandringer gjennom gatene i det gamle keiserrikets hovedstad. — *Det gamle Kina, hvor stort var det?*

— Før jeg kom til Peking i 1910 for å lære hovedstadens språk, var landet større enn det er i dag. Men stormaktene mente tydeligvis at de kunne gjøre hva de ville, de var en jafs her og en jafs der. Det var årsaken til Bokseropprøret. Egentlig var det vanvittig av kineserne å tro at de kunne stå seg mot stormaktene. De ble slått og måtte betale skadeerstatninger.

— *Noen påstår at Kina idag smugler opium til Vesten for å undergrave motstandskraften og samtidig profitere på det.*

— Det er mulig. Det vi vet er jo at Vesten i sin tid presset Kina til å innføre opium. Opprinnelig kom opiumen inn i Kina fra Java og Filippinene. På 1700-tallet dyrket kineserne litt selv. Så begynte englenderne å dyrke i India. Deretter begynte man å smugle stoffet inn i landet. Det var meget god forretning. Danmark/Norge var blant de land som hadde kontor i Kanton, hvor en gruppe kinesiske mennommenn hadde eneretten på all

handel med utlandet. Inntil 1842 var dette den eneste infallsporten til Kina, og det bare i monsuntiden. Ellers måtte man trekke seg tilbake til øya Makao, som Kina hadde gitt til Portugal i sin tid. Det ble et sentrum for narkotika og gambling. England ønsket hele tiden å opprette diplomatiske forbindelser med Kina, men keiseren anså dem som barbarer og av slo.

— *Og så kom oppgjøret?*

— Opiumskrigen 1840-42 begynte med at en kinesisk guvernør forlangte 20 000 kister opium utlevet fra lageret i Kanton. Da dette ble nektet ham, tok han kistene med makt og brente dem, av hensyn til folket. Vestlige makter grep til våpen og krigen var i gang. Kina ble slått og måtte åpne fem havner for utlendingene. Etter den annen opiumskrig, som Frankrike også kom med i, måtte Kina akseptere at utenlandske diplomater kunne bo i Peking.

I mellomtiden hadde Russland overtatt området langs Usurifloden ned til Stillehavet, hvor de bygget Vladivostok. Det er også slike spørsmål forhandlingene står om i dag, tror jeg.

— *Store nasjoner kan altså bringes til fall når hensynsløse menn utnytter alminnelige menneskers svakheter. Hva med fremtiden?*

— Jeg er overbevist om at vårt eget land står og faller med at det er et kristent land. I gavnet og ik-

Men tre år senere tok Lenin denne uttalelsen tilbake, da han sa: Vi er nå kommet i en så fortvilet samfunnsøkonomisk situasjon at vi trenger den ekstra innsats og kraft som finnes hos mennesker som er blitt helt og holdent uselviske. Ellers kan vi ikke holde samfunnsøkonomien i gang.

Lenin brukte altså bare tre år

på å bli klar over at man ikke kan gjennomføre en forandring i samfunnet uten en forandret motivering hos dem som former samfunnet.

En teologi-student fra Göttingen fortalte hvordan han i likhet med mange tyske studenter ble dradd mellom en moderne «Gud er

Forts. side 14.

Sten Bugge.

ke bare i navnet. Ikke noe land kan eksistere over lengre tid uten det jeg vil kalle en grunnmoral. Den må være bygget på tro. I virkeligheten kan du ikke få noen moral, noen virkelig rettspleie eller noen oppdragelse uten at man er enig om grunntankene for livet.

— *Det er skjedd meget med moralbegrepet de snart 85 år du har levet.*

— I de ytre former, ja. Men det er det absolutt forpliktende i det gode som er det vesentlige. For min kone og meg ble troens innerste kjerne meget mer levende gjennom Oxfordgruppen i 1934. Vi lærte å ta synd alvorlig. Å se oss selv som vi virkelig var. Vi møtte det åpne fellesskap, og teamarbeidet. Jeg forsto på en ny måte dette med den uforskyldte tilgivelse. Rettferdiggjørelsen ved troen uten lovens gjerninger ble levende for meg. Og vi lærte å gi våre erfaringer videre.

— *Og nå har du skrevet en bok?*

— Ja, jeg regner den nærmest som et testamente, hvor jeg prøver å gi videre en del av de erfaringer jeg har fått del i gjennom et langt liv.

Vi kan tilføye at boken «Ett år» er skrevet som en andaktsbok. Den er nettopp kommet til bokhandlerne og koster kr. 28.50. Forlag: Land og Kirke. E. E.

klippet

DET ER ET FAKTUM AT INTERESSEN FOR ideologiske spørsmål, for prinsipper og ideer, aldri har vært særlig bred i norsk arbeiderbevegelse. Jeg tror den viktigste forklaring på det er at vi aldri helt har maktet å binde ideene sammen med hverdagspolitikken.

De politiske prinsippene har som regel opptrådt i helgedagsskrud på våre store dager. Det er på tide at vi lar de prinsipper vi bekjenner oss til, få arbeidsklærne på. Våre ideer må bli gjenkjent i det daglige liv, der det store flertallet av mennesker lever — i sitt arbeid, i organisasjonene, på skolen og i fritidslivet.

Reiulf Steen,
Arbeiderpartiets nest-
formann, i et foredrag
i Oslo Arbeidersamfunn.

EN REVOLUTION SOM ÄR MYCKET SVÄRARE, väsentligare, mera avgörande, betydligt mera grundläggande, än blott och bart bourgeoisiens störtande, ty den innebär segern över det egna jagets lättja, ombytthet och njutningsbegär.

Lenin i «Det stora
initiativet».

INGEN SKALL LYCKAS SPÄRRA VÄGEN TILL sanningen. Jag är beredd att dö för att den skall främjas.

Solsjenitsyn, Svenska
Dagbladet, nomet 1969.

DEN OPPLEVELSESMESSIGE USIKKERHET som preger dagens unge er kanskje det minst nye i deres situasjon, selv om det muligens er det alvorligste. Det ide-messige kaos mange unge i dag opplever, og de svære krav som stilles til deres analytiske evne i den nye situasjonen, er ikke ulik 30-årenes intellektuelle atmosfære, slik den for eksempel utviklet seg i Tyskland. Den eldre generasjon har erfaringer om farene ved en slik situasjon, og kanskje også om mulighetene i den. Den erfaringen er det en oppgave å formidle inn i den «nye tid». Kan man bygge bro over forståelseskloften på dette punkt, vil dagens ungdom stå vesentlig sterkere enn den gjør akkurat i øyeblikket. Å formidle slik informasjon er en konkret oppgave, som særlig faller på skole- og utdannelseverket.

Spørsmålet er bare om oppgaven ikke krever et brudd også med mye av det den eldre generasjon bygger på: En kulturliberalisme og veridipluralisme som bare er liberal fordi den bygger på et ubevisst fellesskap av verdier. Kan så den eldre generasjon ennå makte å gi de unge et lignende fellesskap?

Halvor Stenstadvold i
Aftenpostens kronikk
26. november 1969.

HVORDAN KAN NOEN PR. IDAG forespeile menneskeheten en helt ny fremtid uten så meget som å antyde en vei dit? — Videre må man spørre: hva med menneskenaturen, rommer ikke også den spenninger og motsetninger som vi må se i øynene dersom vi ønsker en ny verden? Nytt det å frelse mennesket fra «strukturene» hvis vi ikke samtidig kan anviso det en frelse fra seg selv?

Marcuse bør leses, og især av dem som han vil forarge verst. Det helt fatale er jo at han har rett — så lenge han bruker falkebladet og ravnenebbet og henter smakebiter av det selvtilfredse forbrukersamfunns skavanker. Verre er det når

han grer luggen ned i øynene og tar til å profetere.

Per Lønning i Aftenposten,
26. november 1969.

SEIP TOK FOR SEG SOSIOLOG-ENES bruk av systembegrepet og hevdet at slik dette brukes, innebærer det en fare for at oppmerksomheten skal konsentreres om de fenomener som bidrar til likevekt og stabilitet i det sosiale liv, mens alt som peker i retning av uro og forandring vil bli betraktet som uønsket avvik. — En historiker vil se samfunnet som et åpent system, i stadig omforming. Ulikevekt er den normale tilstand. Det statiske hos sosiologen viker for det dynamiske hos historikeren.

Foredragsholderen kritiserte også sosiologien for å se bort fra villende, virkningsfulle enkelthandling. Man foretrekker kollektive data, bare tellinger synes å gi brukbar viden. — Johan Sverdrup i 1884 og Einar Gerhardsen i forbindelse med norsk innmelding i NATO ble nevnt som eksempler på enkeltpersoner som har foretatt historisk utslagsgivende handlinger.

Både historikeren og sosiologen står maktesløse når det gjelder å analysere samspillet mellom massevirkning og virkning fra enkeltpersoners handlinger.

Aftenposten, 28. november
1969, referat av foredrag i
Studentersamfunnet av
professor Jens Arup Seip.

Å BEKJEMPE DORSKHETEN ER INGEN NÆRLIGGENDE oppgave. Det er ikke det vi lider av, men av rådløshet. Verdenssituasjonen medfører at dorskheter kun kan erverves ved hjelp av beroligende piller. Våre massemedia burde isteden konsentrere seg om å gi oss mot til å leve.

Biskop Alex Johnson i
«Tanker i Tiden»,
Arbeiderbladet
22. november 1969.

Luzern, Sveits:

«'Happy Deathday' ryster og griper en om hjertene», skrev avisen *Vaterland* etter den første offentlige fremvisningen av Peter Howards film i den tysktalende delen av Sveits. Sosialist-avisen *Frie Innerschweitz* skrev at filmen «behandler spørsmålet 'Allmechtige menneske eller Allmechtige Gud', tro og ateisme, noe vi alle må ta stilling til enten vi liker det eller ikke».

New Delhi:

Statsministeren i Assam, B. P. Chaliha, og Stanley Nichols-Roy, generalsekretæren i APHLC (fjell-folkenes politiske parti i Assam) avbrøt viktige forhandlinger i hovedstaden for å overvære en forestilling av filmen «Asian Experiment» (Asiatisk eksperiment). Denne dokumentarfilmen viser MRAs innsats for å skape enhet i Assam og både Nichols-Roy og Chaliha tar del i filmen.

Assams statsminister var i New Delhi for å forsøke å bygge bro mellom de stridende fraksjoner i kongresspartiet. Til stede under forestillingen var også den finske riksdagsrepresentanten Margit Borg Sundman.

London:

«Den mest effektive måten å forandre verden på er å gi mennesker riktige motiver», hevdet Fazlun Khalid, som er sosialarbeider for Komitéen for samkvem mellom rasene i Yorkshire, England. Han talte på en MRA-konferanse i november.

Å forandre samfunnet ved makt er «gammel-dags», fortsatte Khalid og understreket at lover og institusjoner, selv om de er viktige, ikke alene kan snu utviklingen. Han pekte på en annen mulighet, «en forandring fra selviske og splittende motiver til en holdning som tar hensyn til verden og hele menneskeheten».

Kitwe, Zambia:

Flere tusen tilskuere strømmet inn på et fotballstadion i Kitwe på Zambias nasjonaldag, for å se MRA-filmene *Harambee Africa*, *Menn fra Rio* og *Frihet*. Den ansvarlige leder av festkomiteen hadde bedt om filmene.

Kort nytt

To kvelder senere ble programmet gjentatt på et annet stadion i gruvedistriktet i Kitwe. 7000 tilskuere fylte tribunene.

De mange som satt på gressmatten foran lerretet måtte to ganger styrte under tak på grunn av kraftige regnskurer. Men så snart disse var over, strømmet de tilbake igjen. Og da den 3½-timers forestillingen var slutt, samlet en stor flokk seg rundt filmapparatet og ba om å få se alle filmene om igjen, med en gang.

Montreux, Sveits:

Ledende kommunefunksjonærer i kantonen Vaud overtar presentasjonen av en ny bok om Caux, skrevet av M. Philippe Mottu: «Caux — de la Belle Epoque au Rearmement moral». Montreux's borgermester talte på vegne av de lokale myndigheter, og kom bl. a. inn på besøkene ved MRAs konferanser av Tysklands Dr. Konrad Adenauer og Frankrikes Robert Schuman, og den virkning disse hadde hatt på forholdet mellom de to land.

Bombay:

Ordføreren og bystyremedlemmer så forestillinger av «Det er tillat å lene seg ut» den siste uken i desember. Blant publikum var også et medlem for kongresspartiet i parlamentet i New Delhi og den russiske, amerikanske og sveitsiske konsul.

Studenter og skoleungdom har søkt til teateret. Over forti studenter har bestemt seg for å la absolutte moralnormer bli retningsgivende for sine liv. Rektor ved en pikeskole sammenkalte lærerpersonal-et til et møte for å bringe enhet og ærlighet inn i forholdet blant kollegene.

Norge:

Filmen «Happy Deathday» ble vist for personale og elever ved Larkollen Ungdomshjem den 3. desember. Ris menighet i Oslo arrangerte en forestilling av filmen uken etter. I Alta var det en fremvisning av «Mr. Brown»-filmen for gymnasiaster, elever ved yrkesskolen og lærerskoleelever. Omkring 250 lærere og elever ved Eik lærerskole hørte et foredrag av Jens Wilhelmsen fra Moralsk Opprustning. Emnet var «Ungdomsopprøret, strukturförändring — menneskeförändring».

LEGEMIDDEL

**Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...**

ALBYL-
Enterosolubile
OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.
A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

**Kvalitetsprodukter
for personlig
hygiene**

SABA
TØNSBERG

PRESTER OG LEGMENN...
Forts. fra side 11

død»-teologi som mest befatter seg med sosiologi, og en tradisjonell teologi som ikke synes å føre til sosiale forandringer. «Ved denne konferansen har jeg funnet en levende tro og en levende Gud,» sa han.

Vårt kall er ikke å tilpasse de kristne sannheter til dagens verden, men å tilpasse oss selv til de kristne sannheter og så gå ut for å revolusjonere verden. Med denne overbevisning forlot 150 prester, og legmenn konferansen i London. De besluttet å holde en videre konferanse i Moralsk Opprustnings sentrum i Caux, Sveits, fra den 12. til den 22. juli 1970.

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S
Rådhusgt. 3, Oslo 1

EN SAK ÄR S-SÄKER

MIBO - 24 VOLT - EL-TOALETT UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett som provats och S-märkts efter de nya normer som Semkos normutskott fastställde den 7 december 1967.

MIBO har transformator, vilket gör att alla elektriska komponenter drives med 24 volt.

MIBO har förbränningsugn i eldhärdig keramik och är försedd med efterbrännkammare. Denna ger en temperatur på över 1 000 grader, vilket gör att även gaserna antändes och förbrännes. (Ni slipper filter.) Övriga förbränningstekniska delar är i rostfritt.

MIBO uppfyller berörda myndigheters önskemål om separat sanitär- resp. förbränningsteknisk del.

MIBO har hölje av glasfiberarmerad plast och programverk som automatiskt styr förbränningsprocessen.

MIBO el-toalett är patentsökt.

ELEKTRO
MIBO
AKTIEBOLAG
Tel. 0501/136 20, 542 00 Mariestad

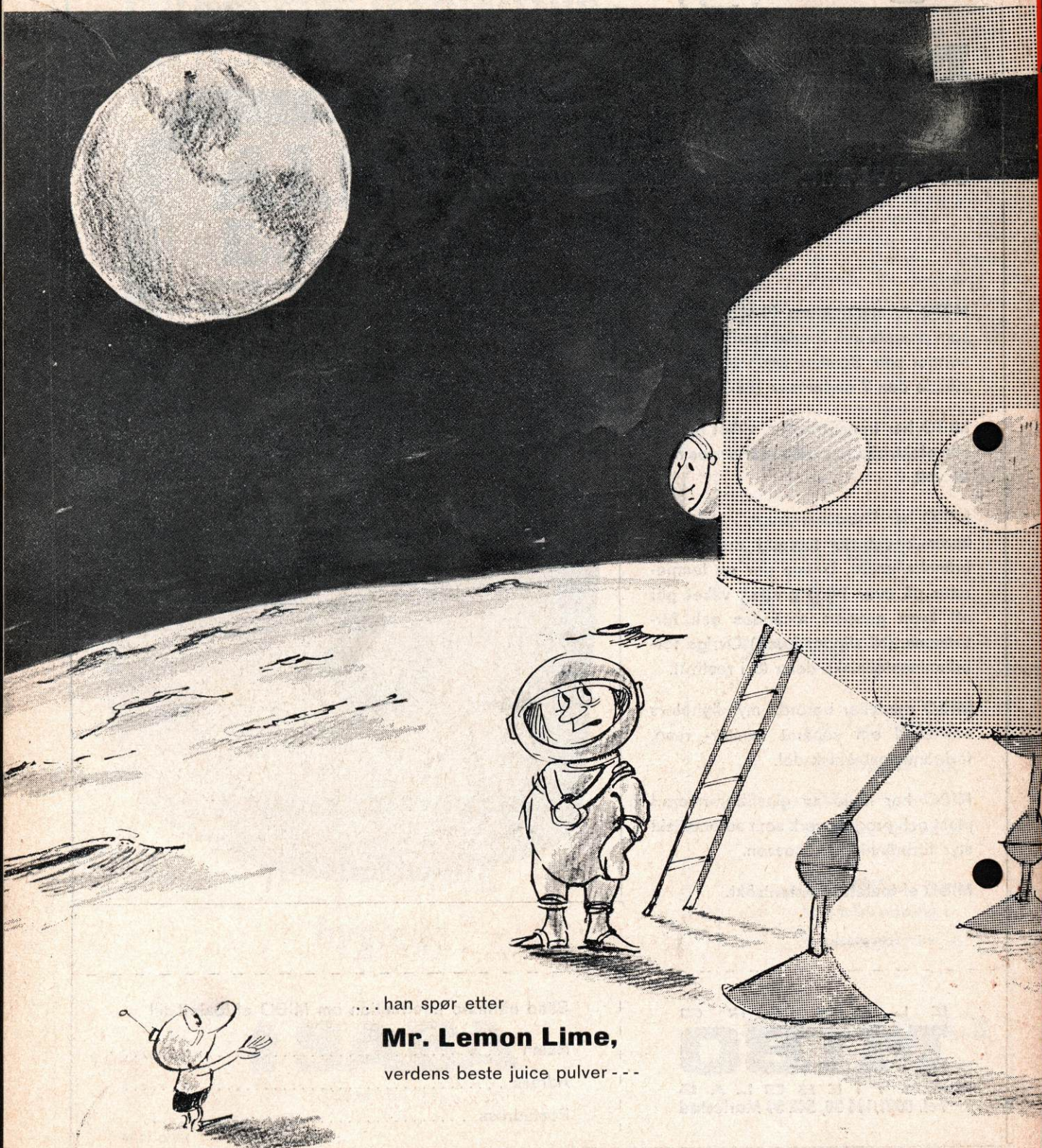
Sänd närmare information om MIBO el-toalett till

Namn

Adress

Postadress

NVIB 12/69

... han spør etter

Mr. Lemon Lime,

verdens beste juice pulver ---

Forfriskende naturlig citronpulver — lett å ha med på reisen

Dernings AB
Göteborgs Frihavn